

రైతుభరోసాలో కోత!

రైతు మొత్తం భూమికి జమ కాని దబ్బు

2.38 ఎకరాలకు రూ. 17,700 రావాల్సి ఉంటే రూ. 14,250 మాత్రమే జమ
23 గంటలకు రూ. 3,450 గట్టించు • ఇదేంటిని అడిగితే 'చేతులెత్తిన ఏకాదశి' దిక్కుతోచక రైతు రాములమ్మ ఆవేదన

హైదరాబాద్, మార్చి 26 (నమస్తే తెలంగాణ): నాగర్ కర్నూల్ జిల్లా బల్లారా మండలం లోని కొండారెడ్డిపల్లికి చెందిన దళిత వేద రైతు పంబ రాములమ్మ భర్త లక్ష్మయ్య పేరిట మొత్తం 2.38 ఎకరాల భూమి ఉన్నది. పాస్ బుక్ నెంబర్ టి03030080496 ప్రకారం సర్వే నెం. 392 అలో 9 గంటలు, 393 అలో 7 గంటలు, 421 కలో 7 గంటలు, 451 అలో 2.15 గంటల భూమి ఉంది. ఈ రైతుకు రైతుభరోసా కింద ఎకరానికి రూ. 8 వేలు (గంటకు రూ. 150) ప్రకారం 118 గంటలకు రూ. 150 చొప్పున అమెక్ రూ. 17,700 అంటారు. కానీ కాంగ్రెస్

సర్కారు రూ. 3,450 కోత పెట్టి, కేవలం రూ. 14,250 మాత్రమే జమ చేసింది. మొత్తం భూమిలో సర్వే నెం. 451 లోని 2.15 ఎకరాల భూమికి మాత్రమే రైతుభరోసా జమ చేసిన ప్రభుత్వం మిగిలిన సర్వే నెంబర్లలోని 23 గంటలకు కోత పెట్టింది. ఇదేమిటని సదరు రైతు ఏకాదశి అడిగితే 'మాకు తెలియదు' అనే సమాధానమే ఎదురైంది. ఇది ఒక్క రాములమ్మ పరిస్థితే కాదు... లక్ష లాది మంది రైతుల దుస్థితి!

రైతుల ఉసురు తీస్తూ రాక్షసానందం

మా బతుకులు ఆగమైనయే

నేను యాభై ఏండ్ల నంది వ్యవసాయం చేస్తున్న ఆరేండ్లలో చూసిన నీళ్లును ఎప్పుడూ చూడలే. ఇంక నీళ్లు కొడువ లేదనుకున్నం. అయ్యో... జగ దీశ్ రెడ్డి సార్లు... కేసీఆర్ ప్రభుత్వంలో మీరు మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు చాలా బాగుండే. పాలాలు కోసినాటికి కూడా మదులల్ల నిండా నీళ్లు ఉండేవి. పాలాలు కొయ్యాలంటే కోత మిషన్లు దిగబడేవి. ఇయ్యాల నీళ్లు లేక చూ బతుకులు ఆగమైనయే. ఎండిన పాలాలకు నష్టపరిహారం ఇప్పించాలి.

- భూమి తేజా, రైతు, మొగ్గయ్యగూడెం

వివ్వల మండలం మొగ్గయ్యగూడెంలో ఎండిన పంటలను పరిశీలించి రైతు భూమి తేజాను ఓదారుస్తున్న మాజీ మంత్రి, ఎమ్మెల్యే జగదీశ్ రెడ్డి

- ఇది ముమ్మాటికి కాంగ్రెస్ కరువే
- ఒక్క తడవీ నీళ్లు ఇచ్చినా సగం పంట చేతికి వచ్చేది
- రాష్ట్ర సర్కార్ తీరుపై మాజీ మంత్రి జగదీశ్ రెడ్డి ఫైర్
- సూర్యాపేట జిల్లా మొగ్గయ్యగూడెంలో ఎండిన పంటల పరిశీలన

వివ్వల, మార్చి 26 : దోచుకోవడం.. పంచుకోవడం.. చూడకోవడం.. ఈ మూడే కాంగ్రెస్ పార్టీ సిద్ధాంతాలని మాజీ మంత్రి, సూర్యాపేట ఎమ్మెల్యే జగదీశ్ రెడ్డి ఆరోపించారు. పంటలు ఎండి రైతులు గోస పడుతున్నా పట్టణంకునే తీరిక ఈ సర్కార్ కు లేదని ధ్వజమెత్తారు. ఇది కాలం తెచ్చిన కరువు కాదని, ముమ్మాటికి కాంగ్రెస్ తెచ్చిన కరువేనని స్పష్టంచేశారు. సూర్యాపేట జిల్లా వివ్వల మండలం మొగ్గయ్యగూడెం గ్రామంలో ఎండిన పాలాలను బుధవారం ఆయన పరిశీలించి మాట్లాడారు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం రైతుల ఉసురు తీస్తూ రాక్షసానందం పొందుతున్నదని దుయ్యబట్టారు. పదేండ్లు ప్రకాశంకాగా ఉన్న రైతాంగానికి మళ్ళీ కన్నీళ్లు తెప్పిస్తున్నదని విమర్శించారు. పొట్టకొచ్చి పంటలు నీళ్లు లేక పశువుల మేతకు పడిలి పెట్టే పరిస్థితి వచ్చిందని ఆవేదన వ్యక్త చేశారు. కనీసం ఒక తడి ఇస్తే సగం పంటనా దక్కేదని, రెండు తడులు ఇస్తే అప్పుల తీపులు ఉండేవి కావని పేర్కొన్నారు.

కోత పెడుతుండగా కారణాలు తెలియడం లేదు. ఈ సమస్యలపై ఏకాదశి ఫిర్యాదులు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. వ్యవసాయ అధికారులను అడిగినా తమకు తెలియదనే చెప్పారు. దీనిపై ఓ ఏకాదశి స్పందిస్తూ 'ఈ సీజన్లో రైతుభరోసా ప లెక్క ప్రకారం వేస్తున్నారంటే తెలుస్తోంది. అంతా గందరగోళంగా ఉన్నది.' అంటూ వాపోయారు.

3 లక్షల ఎకరాలు బ్లాక్!

రైతుభరోసాలో కోతలు పెట్టేందుకు సర్కారు కుంటి సాకులు వెతుక్కున్నదనే విమర్శలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. రైతులకు ఏ విధంగా ఎగ్జిక్యూట్ అంటే ఎలా కోత పెట్టాలనే ఆలోచన చేస్తున్నదనే ఆరోపణలున్నాయి. ఈ సీజన్లో సుమారు 3 లక్షల ఎకరాలకు రైతుభరోసా సాయం పడకుండా ఆ భూములను బ్లాక్ చేసినట్లు తెలిసింది. ఈ విషయంపై వ్యవసాయశాఖ అధికారులే స్పందనగా డ్రువకరించారు. సర్వేనంబర్లలో

వాస్తవంగా ఉండాలని భూమి కన్నా ఎక్కువ ఉన్నదనే సాకు ముందట వేసుకున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఉదాహరణకు 750 సర్వే నంబర్లలో 10 ఎకరాలుండాలి. కానీ కాలక్రమంలో క్రయవిక్రయాలతో ఆ సర్వే నంబర్లలో 12-15 ఎకరాల భూమి ఉన్నట్లుగా గుర్తించినట్లు చెప్పన్నారు. అలాంటి సర్వే నంబర్లను గుర్తించి వాటిని బ్లాక్ చేసినట్లుగా అధికారులు తెలిపారు. ఎక్కువ ఉన్న భూమిని బ్లాక్ చేయకుండా మొత్తం సర్వేనంబర్లను బ్లాక్ చేసి, ఆ సర్వేనంబర్లలో భూమికి రైతు భరోసా పడకుండా చేసినట్లు తెలిసింది.

మండిపడుతున్న రైతులు

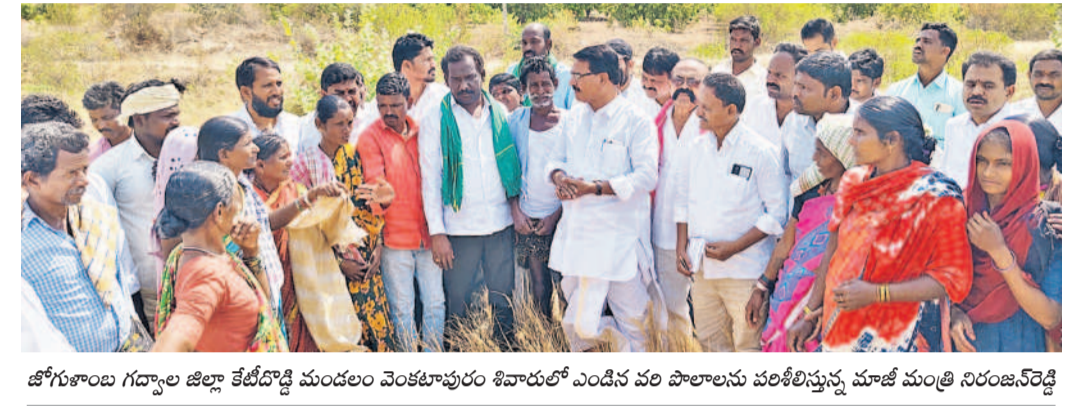
రైతుభరోసా విషయంలో కాంగ్రెస్ సర్కారుపై రైతులు తీవ్రంగా మండిపడుతున్నారు. కాంగ్రెస్ అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత లను బ్లాక్ చేసినట్లు తెలిసింది. ఇందులో యార్పి వ్యవసాయశాఖ అధికారులే స్పందనగా డ్రువకరించారు. సర్వేనంబర్లలో

భరోసాలో మార్పులు, వేర్పులు, కోతల పేరిట వానకాలం సీజన్లో ఎగ్జిక్యూట్ అంటే ఎలా కోత పెట్టాలనే ఆలోచన చేస్తున్నదనే ఆరోపణలున్నాయి. ఈ సీజన్లో సుమారు 3 లక్షల ఎకరాలకు రైతుభరోసా సాయం పడకుండా ఆ భూములను బ్లాక్ చేసినట్లు తెలిసింది. ఈ విషయంపై వ్యవసాయశాఖ అధికారులే స్పందనగా డ్రువకరించారు. సర్వేనంబర్లలో

సాయం ఎయ్యకపోతే ఎట్లా?

కేసీఆర్ ఉన్నప్పుడు మా మొత్తం భూమికి రైతుబంధు మైనలు పడేవి. కానీ ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ సర్కారు కోత పెడుతున్నది. మా ఏకాదశి సార్లు అడిగితే ఆయనకు తెలుసని చెప్పిస్తాడు. సాగు భూమికి కూడా సాయం ఇయ్యకపోతే ఎట్లా?

- పంబ రాములమ్మ, రైతు

జోగులూరి గద్దాల జిల్లా కేంద్రానికి మండలం వెంకటాపురం శివారులో ఎండిన పంట పొలాలను పరిశీలిస్తున్న మాజీ మంత్రి నిరంజన్ రెడ్డి

రైతులంటే సర్కార్ కు సోయిలేదు

- కేసీఆర్ హయాంలో పంటలు పండితే.. రేవంట్ పాలనలో మొత్తం ఎందుకున్నాయి
- ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యంతోనే రైతులందరికీ కష్టాలు
- మాజీ మంత్రి సింగిరెడ్డి నిరంజన్ రెడ్డి మండిపాటు
- కేటీడార్ కు మండలంలో ఎండిన పంటల పరిశీలన

రెడ్డి నిరంజన్ రెడ్డి విమర్శించారు. నాటి కేసీఆర్ ప్రభుత్వంలో బంగారు పంటలు యాతే మాట్లాడారు. ఇక్కడి ఎమ్మెల్యే, అది పోతున్నాయని ఆరోపించారు. జోగులూరి గద్దాల జిల్లా కేంద్రానికి ప్రాజెక్టు పరిధిలోని రైతులందరికీ రిజర్వాయర్ 104 ప్యాకేజీ కింద కేటీడార్ మండలం కొండాపురం, వెంకటాపురం, ఉమిత్యాల, గుప్పలదిన్నె గ్రామాల్లో ఎండిన పంటలను బుధవారం ఆయన పరిశీలించి మాట్లాడారు. సీఎంకే పాటు మంత్రులంతా వారి లించారు. రైతులతో మాట్లాడి వివరాలు అడిగి తెలుసుకొన్నారు. అక్కడి నుంచే నిరంజన్ రెడ్డి కలిగిన ఆవేదన వ్యక్తమైంది. ఇదిగోవేనీ ఎవరికీ రహిమత్తుతో పోనీకో మాట్లాడారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వెళ్లిన ఇంకెంతో నీటిని త్వరలో కర్ణాటక ప్రభుత్వం నుంచి విడుదల చేయాలి.

చాలని సూచించారు. అనంతరం ఆయన జోగులూరి గద్దాల జిల్లా కేంద్రంలో మీడియాతో మాట్లాడారు. ఇక్కడి ఎమ్మెల్యే, అది పోతున్నాయని ఆరోపించారు. జోగులూరి గద్దాల జిల్లా కేంద్రానికి ప్రాజెక్టు పరిధిలోని రైతులందరికీ రిజర్వాయర్ 104 ప్యాకేజీ కింద కేటీడార్ మండలం కొండాపురం, వెంకటాపురం, ఉమిత్యాల, గుప్పలదిన్నె గ్రామాల్లో ఎండిన పంటలను బుధవారం ఆయన పరిశీలించి మాట్లాడారు. సీఎంకే పాటు మంత్రులంతా వారి లించారు. రైతులతో మాట్లాడి వివరాలు అడిగి తెలుసుకొన్నారు. అక్కడి నుంచే నిరంజన్ రెడ్డి కలిగిన ఆవేదన వ్యక్తమైంది. ఇదిగోవేనీ ఎవరికీ రహిమత్తుతో పోనీకో మాట్లాడారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వెళ్లిన ఇంకెంతో నీటిని త్వరలో కర్ణాటక ప్రభుత్వం నుంచి విడుదల చేయాలి.

గద్దాల, మార్చి 26 : యాసంగి రైతులు సాగునీళ్లు లేక పంటలు ఎండిపోయి లబ్ధి జోమంటుంటే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి సోయిలేదు అంటూ పోయిన మాజీ మంత్రి సింగి

వరికి ట్యాంకర్ సీల్ దిక్కు

నిజామాబాద్ జిల్లా దర్శి మండలం కేంద్రానికి చెందిన రైతు చెలిమెల మహేశ్ నాలుగకరాల్లో వరి వేశాడు. నీరందక పంట ఎందుకంటే పట్టింది. ఎలాగైనా పంటను కాపాడుకోవాలని రోజూ ట్యాంకర్ ద్వారా నీళ్లు పడుతున్నాడు. పంట ఎండిన రైతులకు ప్రభుత్వం అండగా నిలవాలని కోరుతున్నాడు. - దర్శి

మోటర్లు కాలిపోతున్నయే..

సాగునీటికి చెలిమెలే దిక్కు

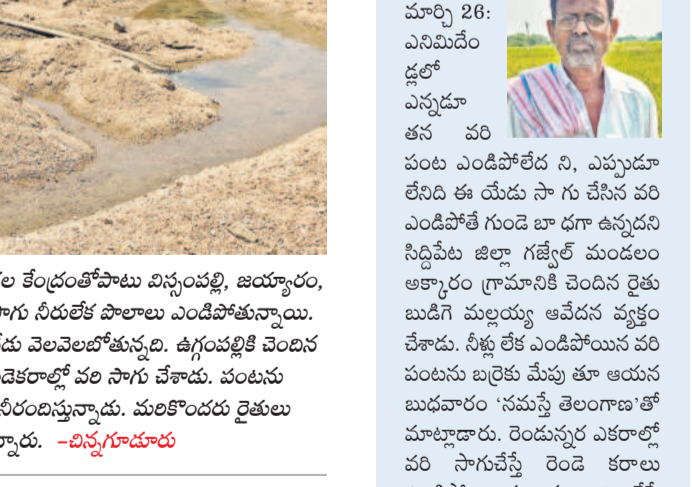

మహబూబాబాద్ జిల్లా చిన్నగూడూరు మండలం కేంద్రానికి చెందిన రైతు బుద్దాపాటి వెంకటేశ్వర్లు, ఇయ్యాల ముందలం మొగ్గయ్యగూడెం తదితర గ్రామాల్లో సాగు నీరులేక పొలాలు ఎండిపోతున్నాయి. గతంలో నీటితో కళకళలాడిన ఆ తరువాత వారు నేడు వెలవెలబోతున్నది. ఉగ్రపత్రికి చెందిన రైతు దాదమ్మల వెంకన్న యాసంగిలో రెండేకరాల్లో వరి సాగు చేశాడు. పంటను కాపాడుకునేందుకు వాగులో చెలిమి తీసి నీరందిస్తున్నాడు. మరొకందరు రైతులు ఇదేవిధంగా నీటిందస్తున్నాడు. - చిన్నగూడూరు

చివరి తడి ఎలా?

ఎనిమిదేండ్లలో ఎన్నడూ పాలం ఎండిపోలే

గజ్వేల్, మార్చి 26: ఎనిమిదేండ్లలో ఎన్నడూ తన పంట ఎండిపోలేదని, ఎప్పుడూ లేదని ఈ యేడ సాగు చేసిన వరి ఎండిపోతే గుండె బాదగా ఉన్నదని సిద్దిపేట జిల్లా గజ్వేల్ మండలం ఆకారం గ్రామానికి చెందిన రైతు బుద్దాపాటి వెంకటేశ్వర్లు ఆవేదన వ్యక్త చేశారు. నీళ్లు లేక ఎండిపోయిన పంటలను బుద్దాపాటి వెంకటేశ్వర్లు తన ఆయన బుద్దవారం 'నమస్తే తెలంగాణ'తో మాట్లాడారు. రెండేండ్ల ఎకరాల్లో వరి సాగుచేసే రెండే కరాలు ఎండిపోయిందన్నారు. నాల్గు వేసేటప్పుడు బోర్లనుంచి నీళ్లు బాగానే వచ్చాయని, నీళ్లు వస్తున్నాయని మరంత పొలాన్ని ఇతరుల వద్ద కొలుకు తీసుకొని నాలు వేసినట్లు చెప్పారు. మొత్తం బోరుతోనే సాగు తడవ అనుకుంటే ఈ యేడ బోర్ల నీళ్లు ఎక్కువగా వస్తేనే తెలిపాడు. కేసీఆర్ ఉండగా కాలవల్లో నీళ్లు ఎక్కువగా ఉంటే తమ ఊరి బోర్లు బాగా పోవేవని, ఈసారి కాలవల్లో నీళ్లు లేక బోర్లలో నీళ్లు తగ్గ సాగు చేసిన పొలాలు సాగు తడవ అనేవడం చెప్పాడు. రైతులందరిది ఇదే పరిస్థితి ఉన్నదని తెలిపాడు. సాగు కోసం చేసిన అప్పులు మీద పడ్డాయని పేర్కొన్నాడు. వాటిని ఎట్లా తీర్చాలో అర్థమైతే దీని వాపోయాడు.

మల్లన్నసాగర్ ఉన్నా నీళ్లు రాకపోయే

- దుబ్బాకలో పంటలు ఎండిపోయే
- వందలాది బోరుబావుల తవ్వకం
- పంటలు కోల్పోయి పుట్టించు
- కష్టాల్లో రైతుల ఆవేదన
- 'నమస్తే ఫీల్డ్ విజిటింగ్' వెలుగుచూసిన వాస్తవాలు

దుబ్బాక మండలం రహేత్రంపల్లిలో ఎండిన పంటలలో జీవాలను మేపుతున్న కాబం పించింది. పంటలను కాపాడుకునేందుకు రైతులు అప్పులు చేసి బోర్లు తవ్విస్తున్నా చుక్కనీరు రావడం లేదు. ఈ రెండే గ్రామాల్లో నెల రోజుల్లో 400 బోరుబావులు తవ్వివినట్లు తెలిసింది. వీటిలో 90 శాతం బోరుబావుల్లో చుక్కనీరు పడలేదు. చెరువులు నీరులేక బోసపోయాయి. గతేడాది గా 'ఫీల్డ్ విజిటింగ్' చేసింది. నీరులేక పొట్లదళకు నీరు విడుదల చేయలేదు. దీంతోపాటు 4ఎల్

దుబ్బాక మండలం రహేత్రంపల్లిలో ఎండిన పంటలలో జీవాలను మేపుతున్న కాబం పించింది. పంటలను కాపాడుకునేందుకు రైతులు అప్పులు చేసి బోర్లు తవ్విస్తున్నా చుక్కనీరు రావడం లేదు. ఈ రెండే గ్రామాల్లో నెల రోజుల్లో 400 బోరుబావులు తవ్వివినట్లు తెలిసింది. వీటిలో 90 శాతం బోరుబావుల్లో చుక్కనీరు పడలేదు. చెరువులు నీరులేక బోసపోయాయి. గతేడాది గా 'ఫీల్డ్ విజిటింగ్' చేసింది. నీరులేక పొట్లదళకు నీరు విడుదల చేయలేదు. దీంతోపాటు 4ఎల్

పది బోర్లు తవ్వివిన..

నాకు ఇదికరాల భూమి ఉన్నది. 3 ఎకరాల్లో వరి వేసిన. బోరు బోయక పంట ఎండిపోతుండంతో నెల రోజుల కిందట ఐదు బోర్లు వేయించినా చుక్కనీరు పడలేదు. 800 ఫీట్ల కుప్పగా బోరు తవ్వివినా తడి రాలేదు. మళ్ళీ వారం తర్వాత మరో ఐదు బోర్లు తవ్వివిన. ఐవరి పదో బోరుకు 650 ఫీట్లకు నీరు వచ్చింది. రూ.7 లక్షల ఖర్చు పెట్టి పది బోర్లు తవ్వివిన. నా జీవితంలో పంటలు సాగుకోసం ఎన్నడూ ఇంత కష్టపడలేదు. ఇంత ఖర్చుకాకపోయింది.

- దొంతగిని యాదాగోడ్, రైతు, రామకృష్ణ (సిద్దిపేట జిల్లా)

తదారిన మడి.. దక్కని పెట్టుబడి

మాజీ మంత్రి, ప్రభుత్వ సలహాదారు షర్మిష్ఠి అలీ సొంత మండలమైన కామారెడ్డి జిల్లా మాచారెడ్డిలో వందలాది ఎకరాల్లో పంటలు ఎండిపోయాయి. మాచారెడ్డి మండలం ఎల్లంపేటలో బోసాత్ అరుణ తనకున్న మూడేకరాల్లో వరి సాగు చేయగా, పంట ఎండిపోయింది. దీంతో పంటను జీవాలకు పదిలేసినది.

- మాచారెడ్డి, మార్చి 26